

Professori ja punkkari

PUNK | Kari Smolander kertoo olevansa Imatran ensimmäisen punk-bändin perustaja. Nyt hän tutkii professorina ohjelmistoja työkseen.

PIIA KASKINEN

Musiikki on hieno harrastus, mutta ammattina en siitä pitäisi. Suomi on niin pieni maa, että musiikilla eläkseen täällä pitäisi olla suuren yleisön maun mukainen, sanoo Kari Smolander.

PIIA KASKINEN

ALUSSA teini-ikäisellä Kari Smolanderilla oli mopo. Sitten hän myi sen.

Oliko hyvät kaupat?

– Ei. Minä tein yleensä aina huonoja kauppia.

Mopokaupoilla tienatuista rahoista oli kuitenkin se hyöty, että sienimäkeläisen kerrostalon kasvatti sai ostettua kitaran. Ja kullille pääsi vaikka polkupyörällä. Samoin Rantakylän koululle.

– Siellä meillä oli ensimmäiset bändiporukat joskus 1970-luvulla. Minä olin perustamassa Imatran ensimmäistä punk-bändiä. Sen nimi oli Uho.

SITTEn 70-luvun Smolanderin kitarakokoelma on päässyt kasvamaan. Imatran Karhumäellä majallevaan kokoelmaan kuuluu nyt pari Telecaster-kitaraa ja pari Charvelia, pari akustista kitaraa ja pari bassoa. Soittokamoihin voinee lukea myös pienimuotoisen kotistudion.

Seuraavat bänditreenitkin ovat jo tänä viikonloppuna, Helsingin Vallilassa. Ja tammikuussa jul-

kaistaan uusi levy. Se on reilut pari vuotta koossa olleen Nuorisopalatsin toinen.

VOISI kuvitella ettei uuden bändin kasaaminen päälle viisikymppisenä ole maailman helpointa, etenkin kun yksi kolmannes bändistä asuu Jyväskylässä, toinen kolmannes Espoossa ja kolmas Imatralla. Mutta tässä tapauksessa totuus on toinen.

– Me ollaan periaatteessa oltu kasassa vuodesta 1984 lähtien.

Tuona vuonna opintojen perässä Jyväskylään lähtenyt Smolander kokosi Nuorisopalatsin nimisen punk-orkesterin. Paria vuotta myöhemmin, uuden laulajan myötä bändin nimi vaihtui Alice in Wastelandiksi. Bändi kiersi klubit ja Ämyrockit ja Dinosaurockit ja nousi tiettyjen piirien kultisuosikiksi.

– Viimeisen keikkamme soitimme Otaniemien Dipolissa vappuna 1993. Yleisö oli siellä niin humalassa, että alkoi tuntua, että tämä oli tässä.

Sitten elämä eteni ja bändi pysähtyi. Kunnes reilut pari vuotta sitten Nuorisopalatsi päätti taas nousta, ei nyt aivan haudasta, mutta syvyyksistä kuitenkin.

– Nykyään emme ole ihan kauheasti enää keikkailleet, soittame ja teemme musiikkia muuten.

Tosin melko tarkkaan vuosi sitten soitettiin ensimmäinen Imatran keikkamme, OC Barin jami-illassa. Lappeenrannassakaan ei olla soitettu koskaan.

Smolanderin ilmeestä voi tulkita, että kotikaupungin neitsytkikka meni ihän suhteellisen hyvin.

KOULUPOIKA-SMOLANDERIA kiinnostivat musiikin lisäksi myös tietokoneet. Mutta vielä 1980-luvun alussa niitä ei oikeastaan missään ollut.

– Lukiossa oli yksi ABC-80. Mutta ei se mitään, vaikkei koneita ollutkaan. Smolander perehtyi niihin kirjoista.

– Tein lukiossa niistä jonkun tutkielmankin kirjojen perusteella. Lukioaikoina Smolander meni

kesätöihin silloiselle Carelcompile, eli nykyiselle Tiedolle, ja tilanne muuttui. Hän muistelee vuoden olleen 1985. Työnantajalta sai myös tietokoneen käyttööseen.

Eikä se ollutkaan mikä tahansa markkaa. Siellä se minulla oli, Kortepohjan soluasuunossa.

Toki 1980-luku oli nousukautta ja rahaa kerrotaan virranneen ovista ja ikkunoista. Silti: ken on joskus käynyt Kortepohjan tornitalojen opiskelija-asunnoissa, tiedä etteivät ne ole kaikkein turvallisimpia paikkoja kymppitonnien arvoisille laitteille.

– Se taisi maksaa jotain 50 000 markkaa. Siellä se minulla oli, Kortepohjan soluasuunossa.

1990-LUVUN puolivälissä, Jyväskylästä valmistuttuaan, Smolander muutti takaisin Imatralle. Hän työskenteli ensin Tietoenatorilla ja sitten ammattikorkealla, kunnes väitöskirjaansa tehdessään muutti nykyisen Lappeenrannan – Lahden teknillisen yliopiston (LUT) palvelukseen.

Tällä vuosikymmenellä hän käväisi myös Aalto-yliopiston profes-

sorina, mutta palasi kolmen vuoden kuluttua takaisin Lappeenrantaan.

Smolander työskentelee ohjelmistotuotannon professorina. Hän pohtii muun muassa ohjelmistotuotannon työkalujen ja menetelmien kehittämistä, sekä ohjelmistotyön sosiaalista ulottuvuutta.

Maallikolle nämä termit eivät sano yhtikäs mitään. Eikä niiden sisältöä ole helppo selittääkään, Smolander sanoo.

– Tässä ajassa vaaditaan paljon nopeita ja mustavalkoisia ratkaisuja, mutta minunkaan työni suhteen sellaisia ei ole olemassa.

SMOLANDERIN työn sisältöön voi kuitenkin päästä hieman käsi käsi ajattelemalla vaikkapa yritystä, joka haluaa ostaa itselleen uuden tietojärjestelmän.

Järjestelmän pitäisi ratkaista kaikki ongelmat asian X ympäriltä. Mutta ostaja ei oikeastaan tiedä, mitä ne ongelmat ovat, tai mikä niitä aiheuttaa, tai kuka ohjelmistoa tulee lopulta käyttämään, tai millä kielellä – ja niin edelleen. Silti kaikki järjestelmän rakentajalle säilyttävät asiat pitäisi saada kirjattua ostosopimukseen, tässä ja nyt.

– Ihmiset kuvittelevat, että tietojärjestelmien ostaminen ja rakentaminen on samanlaista, kuin talon ostaminen ja rakentaminen. Ei ole. Ohjelmistot ovat ihmiskunnan monimutkaisimpia asioita, eikä mitään tietojärjestelmiin liittyvää kauppaa voi määrätellä täysin etukäteen. Jos voi, niin järjestelmä ei ole uusi, vaan ainoastaan kopio jostain aiemmasta.

AMMATIKSI musiikista ei olisi, mutta punk on edelleen se juttu ja uudet kappaleet kertovat muun muassa investointipankkireista, rakkauksesta ja naapurissa asuvista zombeista. Smolander sanoittaa Nuorisopalatsin kappaleet, säveltää suurimman osan, sekä soittaa kitaraa.

– Musiikin suhteen olen yksivaihtainen. Olisihan yliopistolla niitä profabbändejä, mutta soitan vain tässä yhdessä.

Yksi on kuitenkin vaihtunut siten opiskeluaikojen. Nyt Smolander seisoo myös laulumikin takana.

– Ensimmäistä kertaa elämässäni! Kyllä siinä kynnystä oli, sillä minun oli koulussa kasvatettu siihen ajatukseen, että laulutaite on synnyinlahja.

Aluksi Smolander lauloi vain treenien vuoksi, vain siihen asti, kunnes bändille löytyisi ns. oikea laulaja. Poikkeustilasta tuli kuitenkin pysyvä ja nyt sekä professori että bändikaverit ovat jo tottuneet uuteen järjestelyyn.

– Äänialani on kyllä kohtuullisen laaja, mutta hevofalsettiin en pääse.